

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool te ASSENT

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer	13227
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Tom Vanderbiesen
Adres	Minnestraat 9 - 3460 ASSENT
telefoon	013-31.20.88
fax	013-32.59.40
e-mail	directeur@minnepoortje.be
website	www.minnepoortje.be
Bestuur van de instelling	VZW VBS 't Minnepoortje'
Adres	Minnestraat 9 - 3460 ASSENT
Scholengemeenschap	Katholieke Basisscholen Diest
Adres	Peetersstraat 14 - 3290 DIEST
CLB	Vrij CLB Diest - Tessenderlo
Adres	Mariëndaalstraat 35 - 3290 DIEST
Dagen van het doorlichtingsbezoek	09/10/2012, 11/10/2012, 12/10/2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	12-10-2012
Datum bespreking verslag met de instelling	26-10-2012
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Frans De Bie
Teamleden	Hilde Reyniers
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.2 kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.1.1.3 kleuteronderwijs: muzische vorming en kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
3.1.1.4 lager onderwijs: wereldoriëntatie	11
3.1.1.5 lager onderwijs: muzische vorming	14
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Welzijn.....	18
4.2 Begeleiding.....	18
4.2.1 Leerbegeleiding	18
4.3 Evaluatie.....	19
4.3.1 Evaluatiepraktijk	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	25
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	25
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije Basisschool 't Minnepoortje ligt in een landelijke omgeving. Zij trekt vooral kinderen uit kansrijke Vlaamse gezinnen aan. De school verzeilde de afgelopen jaren vanwege interne problemen in een langdurige crisis. Hierdoor verzwakte de aandacht voor het voldoen aan de maatschappelijke verwachtingen en drongen heel wat onderwijsvernieuwingen niet door tot in de school en op de klasvloer. De school sloot zich af van de buitenwereld en de leraren werden geïsoleerd in hun klas. Contacten met andere scholen en interne en externe deskundigheidsbevordering waren niet aan de orde. Dit leidde tot een stilstand van de schoolontwikkeling die vooral de lagere afdeling trof. Het recente aantreden van een bekwame schoolleider met een duidelijke visie, het engagement van ervaren leraren en de aanwerving van jonge, gedreven leraren zorgden voor een ommekeer in het schoolklimaat. De school investeerde in gezamenlijk overleg waardoor de neuzen weer in dezelfde richting staan. Het onderling vertrouwen groeit en de leraren zijn bereid om hun beste krachten in te zetten om kwaliteitsvol onderwijs te organiseren. De aangename schoolsfeer kenmerkt zich door rust, orde en een positieve ingesteldheid. De lagere afdeling staat voor de opdracht om zich grondig af te stemmen op de verwachtingen van de eindtermen en de leerplannen.

De kleuterafdeling zorgt ervoor dat de leergebieden wereldoriëntatie en muzische vorming op een geïntegreerde wijze aangeboden worden. Zij baseert zich op een koepel eigen referentiekader en in mindere mate op de leerplandoelen. Toch slagen de leraren erin om de volledigheid en het evenwicht te bewaken en garanderen. De klaspraktijk getuigt van een volgehouden aandacht voor de werkelijkheid en de leefwereld, eigenheid en creativiteit van de kleuters. De kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten van de leerplannen zijn herkenbaar in de klaspraktijk, vooral vanuit de expertise van de leraren. Met interactieve werkvormen stimuleren deze de zelfstandigheid van de kleuters. De klassen en hoeken worden thematisch verrijkt. De schoolcultuur ademt nog in veeleer beperkte mate een muzische sfeer uit. Een beperkt materialenaanbod en het gebrek aan ruimte in sommige klassen belemmeren de goede werking.

De lagere afdeling slaagt er nog niet in om voor wereldoriëntatie en muzische vorming te voldoen aan de maatschappelijke verwachtingen. Voor muzische vorming zijn recent al een aantal positieve stappen gezet. De lagere afdeling kan door het ontbreken van een doelgerichte bewaking niet garanderen dat het aanbod voor beide leergebieden voldoende volledig en evenwichtig is. Het is in beperkte mate afgestemd op de visie van de eindtermen en de leerplannen. De continuïteit is niet verzekerd. Bij wereldoriëntatie vertrekken de leraren te weinig van de realiteit en de leefwereld van de leerlingen, uitgezonderd voor wat actualiteit betreft. De zelfsturing door de leerlingen is beperkt. Thema's worden teveel vanuit één domein benaderd. Mogelijke verbanden met andere leergebieden komen weinig aan bod. Tijd- en ruimtekaders zijn onvolledig en worden niet dynamisch ingeschakeld. In enkele klassen leidt het gebruik van een onderwijsleerpakket tot een klemtoon op papieren onderwijs. Evaluatie- en rapporteringspraktijk richten zich op reproductie van kennis en op weinig zeggende cijfers. Hoopgevend zijn de initiatieven om breder te leren evalueren en rapporteren.

Toch zijn er al heel wat initiatieven voor wereldoriëntatie en muzische vorming die aantonen dat de lagere afdeling haar pedagogisch-didactische aanpak wil verbeteren. Zo bekleedt de actualiteit een belangrijke plaats in het wereldoriëntatieaanbod en geeft de school veel aandacht aan gezondheids-, milieu-, mobiliteits- en sociale educatie. De ombuiging van de lerarenstijl – van gestuurd en frontaal - naar een eigentijdse begeleidende en interactieve aanpak, wijst op een mentaliteitswijziging. Voor wat muzische vorming betreft vallen de recent ingevoerde creamiddagen in positieve zin op. De lagere afdeling verdeelt hierbij de verschillende domeinen van muzische vorming onder de leraren op basis van hun expertise. Met een carrouselstelsel doorlopen alle klassen de workshops. De kwaliteit van het aanbod is wisselend voor wat diepgang en doelgerichtheid betreft.

Het inspectieteam onderzocht de leerbegeleiding van de school. Deze is gebaseerd op de eerstelijnszorg door de klasleraar en op de extra zorgondersteuning door de zorgcoördinator en externe professionals. Het zorgbeleid staat in de steigers. De nieuwe zorgcoördinator slaagde erin om op korte tijd heel wat initiatieven te nemen. Zij zet zich in zowel op leerling- als op klas- en schoolniveau. Zij verhoogt haar deskundigheid door gerichte nascholing en intervisie. De beeldvorming van de kleuters door observaties en screenings is de basis voor de eerstelijnszorg. Hierbij is binnenklasdifferentiatie een sleutelwoord. De leraren ondersteunen de kleuters individueel en in groep. Ze stimuleren in de gemengde klasgroepen de onderlinge hulpverlening. In de lagere afdeling zijn de toetsen van de onderwijsleerpakketten en de leerlingvolgsysteemtesten richtinggevend voor de beeldvorming. Vanwege de klemtoon op kennis en de screening van technische aspecten van leren geeft dit geen volledig beeld van de leerling. De lagere afdeling heeft gerichte acties opgezet die het leesplezier en de leesvaardigheid bij de leerlingen bevorderen. De leraren schakelen gedifferentieerd contractwerk en huiswerk in om leerlingen een op maat gesneden begeleiding te geven. De visuele ondersteuning aan klaswanden, op banken en in schriften staat nog niet op punt. Het zorgoverleg groeit in diepgang. De klasleraar, de zorgcoördinator en de CLB-medewerker (Centrum voor leerlingenbegeleiding) werken efficiënt samen. Voor sommige kinderen worden handelingsplannen opgesteld. Hierbij kan de zorgvraag van het kind nog beter uitgeklaard worden. De zorgdocumenten zijn nog niet optimaal op elkaar afgestemd. De verspreiding van de zorggegevens over verschillende documenten belemmert een vlotte toegang. Voor een aantal leerlingen dat laag scoort op de leerlingvolgsysteemtesten zijn in beperkte mate zorgmaatregelen getroffen. Met heen-en-weer-schriftjes, oudercontacten en informele gesprekken communiceren de leraren met de ouders. Met een baso-fiche (fiche betreffende de overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs) begeleiden de leraren de overgang naar het secundair onderwijs. Nu de school recent extra lestijden kreeg op basis van de sociaal-economische status van de leerlingen, dient zij in het schoolwerkplan te verduidelijken welke maatregelen zij neemt om het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm te geven.

Het inspectieteam onderzocht ook de evaluatiepraktijk van de school. De leraren van de kleuterafdeling evalueren de kleuters op basis van observaties en screenings. Zij stemmen zich hierbij voornamelijk af op de criteria van een koepeligen referentiekader. De aandacht voor welbevinden, betrokkenheid en competenties is sterk. De resultaten worden vooral op kindniveau geanalyseerd, als basis voor mogelijke leerbegeleiding. De zorgcoördinator ondersteunt de klasleraren bij de verwerking van de screenings. De evaluatiepraktijk in de lagere afdeling staat niet op punt. De focus ligt te sterk op de reproductie van kennis. Het schoolproject 'Accent op talent' is een goede aanzet om de talenten van de leerlingen in kaart te brengen en verder te ontwikkelen. De leraren hebben niet de gewoonte om geregeld foutenanalyses uit te voeren op toetsresultaten. De lagere afdeling maakte nog geen gewoonte van zelfevaluatie op het niveau van de klas en de school, en neemt niet deel aan externe genormeerde proeven.

Het inspectieteam is er zeker van dat dit enthousiaste team onder leiding van een gedreven schoolleider in staat is om, met de nodige ondersteuning van buitenaf en met interne en externe deskundigheidsbevordering, stapsgewijs de tekorten in de lagere afdeling bij te sturen en de goede praktijk in de kleuterafdeling nog verder te optimaliseren. Een degelijk outputbeleid, een goede visie op de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen en de afstemming van de onderwijspraktijk op de leerplannen zijn daarbij cruciaal. Het inspectieteam wenst het schoolteam veel succes toe.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie
muzische vorming

Lager onderwijs

wereldoriëntatie
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor wereldoriëntatie na te streven. Zij zorgt voor een geïntegreerd, samenhangend onderwijsaanbod en bewaakt de volledigheid ervan nauwgezet.

De leraren hebben respect voor de leefwereld van de kleuters en maken gepast gebruik van de realiteit. De kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten van het leerplan komen voldoende tot hun recht op de klasvloer. De kleuters krijgen alle kansen om hun zelfsturing, hun zelfredzaamheid en zelfstandigheid gaandeweg te ontplooiën. De leraren maakten goede onderlinge afspraken die het onderwijsaanbod in goede banen leiden.

3.1.1.2 kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling levert voldoende inspanningen om de ontwikkelingsdoelen voor muzische vorming na te streven. Zij zorgt voor een geïntegreerd, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod en bewaakt de volledigheid ervan nauwgezet. De leraren hebben respect voor de eigenheid en creativiteit van de kleuters en geven hen alle kansen om te beschouwen en te creëren. De kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten van het leerplan komen voldoende tot hun recht op de klasvloer. De leraren maakten goede onderlinge afspraken die het onderwijsaanbod in goede banen leiden.

3.1.1.3 kleuteronderwijs: muzische vorming en kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

De leraren van de kleuterafdeling baseren het onderwijsaanbod op een koepel eigen referentiekader. Zij bewaken het door per thema de gekozen ontwikkelingsaspecten te registreren en te letten op mogelijke hiaten of overlappingsen. Hierbij zijn de leerplannen in beperkte mate richtinggevend. De fiches over de weerkerende activiteiten en rituelen zijn nog niet gekoppeld aan de leerplannen. De leraren stelden recent enkele groeilijnen op waarbij zij de leerplandoelen expliciet gebruiken.

Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. De kerngedachten van de ontwikkelingsdoelen en de uitgangspunten van de leerplannen zijn duidelijk herkenbaar in de onderwijspraktijk. De leefwereld van de kleuters staat centraal en deze wordt diepgaand verkend met respect voor de eigenheid van de kleuters. De lokale omgeving, dat zijn het dorp en de omliggende natuurgebieden, bieden heel wat excursiemogelijkheden, die meer en meer benut worden. De meeste thema's krijgen een invulling op maat van de kleuters of worden door de kleuters zelf aangebracht. De leraren hebben oog voor occasioneel onderwijs. Zij werken bij de planning van het onderwijsaanbod nauw samen en werken een aantal thema's gelijktijdig uit, die zij nadien vanuit een groeiende zelfreflectie kritisch evalueren. Niet elke klas maakt gebruik van een vooraf afgebakende set themawoorden. De leraren gebruiken een gradueel opgebouwde lijst met begrippen uit de schooltaal, maar het is niet duidelijk hoe

zij deze in de planning integreren.

De verschillende domeinen van de leergebieden en de leergebieden onderling zijn zichtbaar met elkaar verbonden. Ook zorgen de leraren voor goede onderlinge afspraken die de continuïteit garanderen. Toch worden hierbij nog kansen gemist om te zorgen voor een gradueel opgebouwd leerplandoelenaanbod.

Voor het domein tijd zijn de tijdskaders goed op elkaar en op het ontwikkelingsniveau van de kleuters afgestemd. Deze werken er dagelijks mee in realistische contexten. De leraren gebruiken zowel lineaire als cyclische tijdsvoorstellingen. De kleuters hanteren verschillende tijdsometers. Wat het domein ruimte betreft is de ruimte van de klas efficiënt ingedeeld in overzichtelijke hoeken, hoewel niet alle klassen over de nodige vloeroppervlakte beschikken. In de constructiehoek gebruiken de kleuters gepaste bouwplannen. De leraren oefenen de verkeersvaardigheden in herkenbare situaties. De aandacht voor milieu en natuur is sterk. De leraren geven aandacht aan hygiëne en gezonde voeding. De school behaalde recent een MOS-logo (Milieu op school). Bij het domein mens ligt de klemtoon op welbevinden en betrokkenheid en op het leren omgaan met gevoelens. Met goede klasafspraken en een kindgerichte opvolging werken de leraren preventief aan de voorkoming van pestgedrag.

De rijke thema-uitwerking biedt de kleuters voldoende kansen om zich expressief en creatief uit te drukken. Bij het domein beeld geven de leraren de eigenheid van de kleuters voldoende ruimte. Zij hebben nog niet de gewoonte om bij muzische activiteiten met de kleuters te reflecteren op product en proces, te waarderen en te evalueren. Hoewel de leraren geregeld zingen met de kleuters, worden hier nog kansen gemist om een rijker muzikaal klimaat te scheppen. Het instrumentenaanbod staat nog niet helemaal op punt. De kleuters krijgen mogelijkheden om verhalen na te spelen in de verschillende hoeken. De leraren voorzien naast de lessen lichamelijke opvoeding bewegingstussendoortjes en spelactiviteiten met motorische accenten. Voor wat media betreft gebruiken de leraren computers om hun lessen te verrijken. Apparaten waarmee de kleuters zelfstandig kunnen luisteren naar verhalen of muziek zijn in beperkte mate aanwezig.

De kleuters krijgen alle kansen om interactief te leren. Gaandeweg worden zij zelfredzaam en groeit hun zelfstandigheid. Toch laat de kleuterafdeling kansen liggen om enkele werkvormen die gericht zijn op de ontwikkeling van de zelfstandigheid en die in de lagere afdeling gebruikt worden, voor te bereiden in de kleuterafdeling.

De leraren gebruiken werkvormen die de samenwerking en de beleving met alle zintuigen, het experiment en de exploratie bevorderen. Zij geven de ontwikkeling van het denkvermogen en probleemoplossend gedrag van de kleuters alle ruimte door met hen vanuit een luisterbereide houding in dialoog te gaan. De kleuters uiten zich vlot. Ze worden uitgenodigd om manipulerend en denkend te verwoorden. Het team van de kleuterafdeling zorgt voor een brede, harmonieuze vorming.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De leraren scheppen een aangename klassfeer. Zij benaderen de kleuters vanuit een stimulerende houding. De lessen zijn goed gestructureerd, kennen een vlot verloop en zorgen ervoor dat de kleuters geboeid blijven. Instructies zijn kort en helder. De lerarenstijl is sinds de vorige doorlichting duidelijk in de goede richting geëvolueerd. De leraren verrijken de klassen en de hoeken zoveel mogelijk in functie van de thema's. Zij gebruiken hiervoor visuele ondersteuning en allerlei meegebrachte materialen.

De kleuterafdeling sluit goed aan op de lagere afdeling. Daartoe maakten de leraren gepaste afspraken en stemmen zij de gebruikte materialen en voorstellingswijzen op elkaar af. Ook werken zij samen om de overgang van de kleuterafdeling naar de lagere afdeling zo vlot mogelijk te laten verlopen.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Voor wereldoriëntatie geven de leraren aan te beschikken over een veeleer beperkte set speelleermaterialen. De school beschikt over een uitgebreide verzameling loopfietsen en fietsen. Voor muzische vorming is het muziekinstrumentenaanbod mager te noemen, zeker voor wat de klankinstrumenten betreft.

Materieel beheer
Infrastructuur
Infrastructuur

Door plaatsgebrek dienen enkele leraren creatief om te gaan met de beschikbare klasruimte. Dit beperkt de inrichting van gevarieerde hoeken. De school beschikt niet over een eigen gymzaal, wat het aantal beweegkansen beperkt. Het transport naar een nabijgelegen sportzaal vraagt een niet te onderschatten tijdsinvestering. Een aanpalend en gemakkelijk toegankelijk groendomein van de gemeente wordt zoveel mogelijk gebruikt.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leraren zorgen voor een evenwichtige beeldvorming dankzij een volgehouden observatie. Zij screenen welbevinden, betrokkenheid en competenties en signaleren mogelijke knelpunten bij de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Zij registreren hun bevindingen in zorgfiches en kinddossiers. Deze bevatten relevante informatie die zij aanwenden bij de zorgverlening, in hoofdzaak op het niveau van de kleuter. Analyse van de gegevens op klas- en schoolniveau komt minder vaak aan de orde.

Evaluatie
Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De leraren maken er een gewoonte van om de ouders goed te informeren over de ontwikkeling van de kleuters. Dat doen ze in formele en informele gesprekken, met een heen-en-weer-schriftje, themabrieven en kleuterrapporten over sociale vaardigheden, leren leren en bewegingsopvoeding.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leraren voeren efficiënt zorgoverleg, zowel intern met ondermeer de zorgcoördinator en de directeur als extern met het CLB (Centrum voor leerlingenbegeleiding) en eventuele zorgverstrekkers. Het kleine aantal kleuters en leraren vergemakkelijkt de communicatie over de kleuters.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

De leraren bouwden in de moeilijke periode geen nascholingscultuur op en legden zich dan ook weinig toe op deskundigheidsbevordering voor de leergebieden in de focus.

3.1.1.4 lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor wereldoriëntatie in onvoldoende mate. Zij baseert haar onderwijs nog te weinig op de kerngedachten van de eindtermen en de uitgangspunten van het leerplan. Zij kan niet garanderen dat het onderwijsaanbod evenwichtig en volledig is en dat het overeen stemt met de verwachtingen van het leerplan. De afstemming op de realiteit en op de leefwereld en interesses van de leerlingen is beperkt. De evaluatiepraktijk rond wereldoriëntatie is teveel gefocust op kennisreproductie.

Curriculum	De school komt uit een periode van ingrijpende interne problemen, waardoor de
Onderwijsaanbod	leraren zich teruggetrokken hadden op eilanden, de school zich isoleerde van de
Referentiekader	buitenwereld en niet mee was met onderwijsvernieuwingen. Dit leidde
Planning	onvermijdelijk tot stilstand, ook op pedagogisch-didactisch vlak. Sinds de
Evenwichtig en volledig	wijzigingen in de schoolcontext en het recente aantreden van een nieuwe
Samenhang	schoonleider zijn een aantal knelpunten doortastend aangepakt. Dit leverde al
Brede harmonische vorming	resultaat op. In de eerste plaats bouwde de schoolleider aan het herstel, de
Actief leren	samenhang en samenhangigheid van zijn ondertussen sterk verjongde team. Het
	personeel beschikt nu over een gezonde dynamiek en werklust. Het is echter niet
	verwonderlijk dat gezien de voorgeschiedenis een en ander nog niet op punt
	staat. Zo voldoet de uitwerking van het leergebied wereldoriëntatie niet aan de
	maatschappelijke verwachtingen. Het inspectieteam is er echter van overtuigd
	dat dit gemotiveerde team onder leiding van deze schoolleider in staat is om ook
	op pedagogisch-didactisch vlak vernieuwingen door te voeren en dit leergebied
	weer op de rails te zetten.

De lagere afdeling ontwikkelde nog geen visie op de kerngedachten van de eindtermen en op de uitgangspunten van het leerplan. Wereldoriëntatie wordt teveel als een zaakvak benaderd. De lagere afdeling kan voor wat het onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie betreft, de volledigheid en het evenwicht niet garanderen. De doelgerichtheid in functie van de leerplandoelen is beperkt. De lagere afdeling heeft nog geen manier gevonden om het aanbod efficiënt te bewaken en om hiaten en overlappingsen te vermijden of weg te werken. De leraren gebruiken een onderwijsleerpakket dat zij naar eigen goeddunken inschakelen, waarbij zij delen weglaten of vervangen. Hierdoor garanderen zij niet de volledigheid van het onderwijsleerpakket.

De planningsdocumenten kennen een grote diversiteit en een wisselende diepgang. De planning voor wereldoriëntatie is summier, zelden doelgericht en weinig informatief. De thema's voor wereldoriëntatie krijgen een voornamelijk domeinspecifieke invulling. Er worden nog kansen gemist om de leefwereld van de leerlingen te verkennen. De lagere afdeling bouwt in onvoldoende mate verder op de voorbereiding in de kleuterafdeling, zeker voor wat de zelfsturing van de leerlingen betreft. De klemtoon van het onderwijs ligt nog teveel op de verwerving en reproductie van kennis en minder op het verwerven van inzichten, vaardigheden en attitudes. De onderwijspraktijk richt zich in belangrijke mate op werkbundels van een onderwijsleerpakket, waardoor het wereldoriënterend werken en de afstemming op de interesses van de leerlingen in het gedrang komen. Positieve uitzondering is de volgehouden aandacht voor de actualiteit, die vooral in de hogere klassen een vast element binnen wereldoriëntatie vormt. De mate waarin de leerlingen het wereldoriëntatie-onderwijs mee kunnen aansturen is beperkt.

De school verdiende onlangs haar eerste 'MOS'-logo, en dat ondermeer door een volgehouden aandacht voor afvalpreventie, mobiliteit en energie. De lagere

afdeling richtte een 'Milieu op school'- werkgroep op, waarbij vooral de oudere leerlingen mee de koers bewaken en de besprekingen aansturen. Voor het domein tijd valt op dat de gebruikte tijdsadders niet goed op elkaar aansluiten, behalve voor wat de aansluiting van de kleuterafdeling op de lagere afdeling betreft. De tijdsadders worden weinig dynamisch en functioneel gebruikt en bieden dan ook amper meerwaarde. Er werden geen afspraken opgesteld over het gebruik ervan. Voor wat het domein ruimte betreft ontbreken belangrijke referentiekaders, zoals plattegronden en windrichtingen. Bij excursies gebruiken de leraren zelden kaarten van de omgeving. Bij de introductie van het begrip plattegrond worden soms relevante stappen overgeslagen. De mobiliteitseducatie heeft voldoende aandacht voor de verkenning van de lokale situatie en de verwerving van verkeersvaardigheden. Voor het domein mens neemt de school heel wat initiatieven, zoals de preventieve acties in functie van het antipestbeleid, de aandacht voor gevoelens en het schoolproject 'Accent op talent'. Het domein techniek krijgt een veeleer bescheiden aandacht. Af en toe worden evidente technische accenten in de behandelde thema's niet opgemerkt. Zo nu en dan organiseren de leraren een techniekdag- of week. Hierdoor wordt techniek vooral geïsoleerd van de andere domeinen aangeboden. Voor wat de domein natuur betreft, maakt de school in beperkte mate gebruik van de landelijke omgeving. Enkele klassen gaan op bezoek bij een fruit- of veeboer, of gaan wandelen in een nabijgelegen bos. Toch is het aantal excursies veeleer beperkt. De lagere afdeling heeft aandacht voor gezondheid en gezonde voeding. Af en toe halen de leraren een expert in de klas. De schriftelijke neerslag van wereldoriëntatie vertoont grote onderlinge verschillen: het gaat van eigen werkbladen over ingevulde werkbundels van het onderwijsleerpakket tot het bijna ontbreken van enige neerslag voor wereldoriëntatie.

De verbanden tussen de verschillende domeinen van wereldoriëntatie en tussen wereldoriëntatie en de andere leergebieden zijn veeleer zwak te noemen. De verticale samenhang staat evenmin op punt. Zo hebben de leraren weinig zicht op het aanbod in de vorige of volgende klas.

De lagere afdeling gaf met enkele waardevolle, maar geïsoleerde acties een eerste aanzet om de leergebiedoverschrijdende eindtermen na te streven. Zo introduceerde zij in functie van de sociale vaardigheden de 'No-blame-aanpak' die zich richt op het voorkomen en bestrijden van pestgedrag. Voor leren leren beklemtoont de school het leren plannen en studeren, het gebruik van een agenda, de aanpakstrategieën en een evenwichtig en gedifferentieerd huiswerkbeleid. De leerlingen bezoeken de lokale bibliotheek en worden gestimuleerd om informatie op te zoeken. De klassen beschikken over een compacte klasbibliotheek. Bij ICT valt de recente aanschaf van 15 nieuwe laptops op, die leraren steeds meer inschakelen in de klaspraktijk en de leerlingen de kans geven om informatie op te zoeken en soms ook te verwerken. Toch hebben de leraren geen zicht op de leergebiedoverschrijdende eindtermen en stelde de lagere afdeling nog geen schooleigen planning op met het oog op een gelijkgerichte en gradueel opgebouwde implementatie van de leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Curriculum In enkele klassen worden de lestijden van wereldoriëntatie geregeld vervangen door lessen binnen andere leergebieden, waardoor de voorziene onderwijstijd voor wereldoriëntatie wordt beperkt.

Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

In het klasbeeld zijn maar weinig sporen van het huidige thema en van de vorige thema's van wereldoriëntatie terug te vinden. De thematische visuele ondersteuning is gering. De lerarenstijl, die bij een vorige doorlichting nog als frontaal en docerend werd omschreven, kent een positieve metamorfose. De recente introductie van interactieve werkvormen zoals hoekenwerk en coöperatief leren geeft de leraren vertrouwen om een meer kindgerichte en verkennende aanpak te gebruiken. Het welbevinden en de betrokkenheid van de leerlingen én de leraren is daardoor aanzienlijk verhoogd. De lagere afdeling wordt gekenmerkt door een rustige, positieve werksfeer. De leraren ondersteunen en bemoedigen de leerlingen. De school staat bekend als een school met aandacht voor orde en structuur. Dit uit zich in de goede afspraken op klas- en schoolniveau.

Materieel beheer Het aanbod voor ruimtekaders staat nog niet op punt. Zo beschikt de school nog niet over een geactualiseerde wereldkaart en een globe in de derde graad.

Uitrusting
Leermiddelen

Evaluatie Bij de evaluatie van wereldoriëntatie ligt de nadruk op de reproductie van kennis. De aandacht voor inzichten, vaardigheden en attitudes is beperkt. De evaluatie is zelden gekoppeld aan vooropgezette leerplandoelen. De lagere afdeling is recent een vernieuwingstraject begonnen dat zich zowel op de brede evaluatie als de brede rapportering focust, maar daar zijn op het moment van de doorlichting nog weinig concrete sporen van terug te vinden. Het aantal evaluatiegegevens rond wereldoriëntatie is op dit moment van het schooljaar nog zeer beperkt. De leraren gebruiken vooral eigen toetsen of toetsen van het onderwijsleerpakket. Zij beschikken niet over gegevens die de school zou toelaten om de eigen resultaten te vergelijken met die van referentiegroepen.

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

Evaluatie De rapporteringspraktijk voor wereldoriëntatie kenmerkt zich door het meedelen van één cijfer voor wereldoriëntatie per rapportperiode. Recent gaven de leraren de aanzet om dit cijfer toe te lichten. ,

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

Begeleiding De aandacht voor op maat gesneden hoekenwerk en de recente introductie van interactieve werkvormen bevorderen de binnenklasdifferentiatie voor wereldoriëntatie.

Leerbegeleiding
Zorg

Professionalisering De leraren bouwden tijdens de moeilijke periode geen nascholingscultuur op en legden zich dan ook weinig toe op deskundigheidsbevordering voor wereldoriëntatie. Zo hebben zij geen weet van de nieuwe eindtermen voor dit leergebied.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Kwaliteitszorg De lagere afdeling heeft nog niet de gewoonte om deel te nemen aan genormeerde proeven om zodoende haar resultaten van de lagere afdeling af te zetten tegenover die van referentiegroepen. Ook worden de resultaten van de toetsen voor wereldoriëntatie zelden gebruikt om de onderwijskwaliteit op schoolniveau kritisch te onderzoeken.

3.1.1.5 lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in onvoldoende mate. Zij kan niet garanderen dat het onderwijsaanbod volledig en evenwichtig is. Het is nog maar weinig afgestemd op de kerngedachten van de eindtermen en de uitgangspunten van het leerplan. De horizontale samenhang tussen de domeinen van muzische vorming en tussen muzische vorming en de andere leergebieden staat nog niet op punt, evenmin als de continuïteit en gradatie tussen de opeenvolgende klasgroepen.

Curriculum	Voor wat muzische vorming betreft staat de lagere afdeling al verder dan voor
Onderwijsaanbod	wereldoriëntatie. Zij zette de neuzen al in de goede richting en zette ook al
Referentiekader	enkele waardevolle stappen. Toch voldoet het aanbod voor muzische vorming
Planning	nog niet aan de maatschappelijke verwachtingen. Ook voor dit leergebied gelden
Evenwichtig en volledig	de inleidende opmerkingen bij vorig leergebied: het inspectieteam gelooft ten
Samenhang	volle dat dit jonge team onder leiding van een gedreven schoolleider in staat zal
Brede harmonische vorming	zijn om vat te krijgen op de kerngedachten van de eindtermen en de
Actief leren	verwachtingen van het leerplan. Een aantal klemtonen zijn momenteel nog niet
	voldoende in de school doorgedrongen: het belang van impressie en expressie,
	van creëren en beschouwen, van beleven en waarnemen, de nood aan muzische
	stimulering, een brede evaluatie en rapportering. Het werken naar model en de
	sterke lerarensturing in enkele klassen belemmeren de creativiteit van de
	leerlingen.

De prille aanzet die de lagere afdeling geeft met de inrichting van creamiddagen illustreert de wil van het team om het aanbod evenwichtiger en doelgerichter te maken. De leraren oefenen zich in de selectie van graduele leerplandoelen. Vijf leraren zijn telkens verantwoordelijk voor de uitwerking van één of meer muzische domeinen. De school organiseert dit op één enkele namiddag in week. De klassen schuiven wekelijks door, dit zorgt al voor enig evenwicht in de aandacht voor de verschillende domeinen. In hoeverre het evenwicht binnen het domein zelf gegarandeerd wordt, is nog niet duidelijk.

De lagere afdeling kan niet aantonen dat het aanbod voor muzische vorming voldoende volledig en samenhangend is. De leraren bewaken hun aanbod niet op het niveau van de lagere afdeling en hebben geen zicht op mogelijke hiaten of overlappingsen. De horizontale samenhang tussen het leergebied muzische vorming en de andere leergebieden is beperkt.

De bijgewoonde creamiddagen wijzen op een leraarafhankelijke dynamiek: in enkele groepen kregen de leerlingen kansen om zich creatief en origineel te uiten, in andere was dat minder het geval. Ook was de mate waarin rekening gehouden werd met de leefwereld en de interesses van de leerlingen wisselend. De creamiddagen verlopen tamelijk geïsoleerd van elkaar, hoewel sommige aspecten voldoende gelegenheid bieden om meer geïntegreerd te werken. De leraren gaven de aanzet om over de invulling van de creamiddagen te overleggen. De band tussen de creamiddagen en de thema's die in de klassen behandeld worden, is beperkt. De leraren die een creamiddag leiden, krijgen vijf

opeenvolgende klasgroepen op bezoek. De doelen- en activiteitengradatie tussen deze groepen staat nog niet op punt, maar evolueert zeker in de goede richting.

Bij het domein beeld ligt een nogal sterke nadruk op werken naar model en naar het beheersen van technieken, ten nadele van de creativiteit van de leerlingen. De keuze voor een muzikale leraar bij het domein muziek zorgt ervoor dat de leerlingen daar geregeld zingen. Toch maken zingen en musiceren geen deel uit van de schoolcultuur. Werken met klankinstrumenten is wegens het ontbreken ervan niet mogelijk. De leerlingen kunnen voor wat het domein media betreft vlot omgaan met media-apparaten zoals computers en cd-spelers. De domeinen drama en beweging krijgen met allerlei attributen, verkleedkleden en uitdagende oefeningen een rijke invulling. Het netgebonden domein 'muzisch taalgebruik' koppelen de leraren in beperkte mate aan de lessen Nederlands.

De lagere afdeling maakt gebruik van het culturele aanbod in de regio. Vooral toneelvoorstellingen zijn populair. Zij haalde ook een graffitikunstenaar in de school die samen met de leerlingen een schoolmuur beschilderde.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De keuze voor vijf creamiddagen op één enkele namiddag aan het einde van de week betekent dat deze, wanneer zij concurreren met andere schoolactiviteiten, af en toe in hun geheel dreigen weg te vallen.

De school ademt niet bepaald een muzische sfeer uit. Het aantal authentieke leerlingenwerken dat in de klassen tentoongesteld wordt, is beperkt. Sommige werkjes wijzen nog op een sterke lerarensturing. Ook wordt er weinig in de klas gezongen. Het schoolkoor richt zich vooral op leerlingen die graag zingen. Enkele projecten geven aanleiding tot enkele interessante muzische activiteiten, zoals het project 'Accent op talent'. De school gaf een eerste aanzet om de elementen die een muzisch schoolklimaat kenmerken te introduceren, zoals tentoonstellingen van creatieve beeldende werken, toonmomenten, zang en muziek, muzisch bewegen en dansen en bewegingstussendoortjes.

De keuze voor één creamiddag per week betekent dat het zwaartepunt voor muzische vorming op één dag ligt en er op de andere weekdays relatief weinig aandacht naar muzische vorming gaat. Dit zorgt voor een onevenwicht in de weekplanning. Momenteel werken de leraren een ganse namiddag binnen één of twee domeinen. Dit geeft in een aantal gevallen aanleiding tot het verlies van aandacht bij de leerlingen en het ontstaan van enige verveling.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het assortiment muziekinstrumenten is beperkt. Het bevat vooral ritme-instrumenten. Klankinstrumenten ontbreken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing
Leerlingvolgsysteem

De evaluatie is in toenemende mate afgestemd op vooropgezette criteria. De leraren van de lagere afdeling gaven bij de introductie van de creamiddagen een eerste aanzet om breed te evalueren. Ze gebruiken daarbij een driepuntenschaal die het beheersingsniveau van de leerlingen aangeeft. Geleidelijk aan groeit het besef dat een cijfer weinig zegt en spannen de leraren zich in om niet alleen het product, maar ook het creatief proces en de creatieve vaardigheden en attitudes te evalueren. Soms is deze evaluatie gericht op andere doelen dan de

vooropgezette. De lagere afdeling heeft een groeiende aandacht voor het leren beschouwen: in enkele klassen krijgen de leerlingen, ondersteund door goed gekozen vragen van de leraar, de kans om tijdens en na de uitwerking van een creatief proces zowel het proces als het product gezamenlijk te bespreken, te waarderen, te evalueren en waar nodig bij te sturen. De lagere afdeling introduceerde recent een vorm van portfolio, waarin de leerling zijn producten bewaart. De klemtoon ligt hierbij op het domein beeld. De lagere afdeling denkt na over het toevoegen van foto's die creatieve processen illustreren. Op de schoolwebsite stelt de lagere afdeling fotoverzamelingen ter beschikking die creatieve acties illustreren.

Evaluatie Naar aanleiding van nascholing over breed evalueren en rapporteren
 Rapporteringspraktijk introduceerden de leraren recent de aanduiding van de beheersingsniveaus van
Evenwichtig / volledig de vaardigheden voor muzische vorming.
Interne / externe communicatie

Begeleiding De leraren zijn nog wat terughoudend om als rolmodel het creatief proces van de
 Leerbegeleiding leerlingen te stimuleren door mee op te gaan in de fantasie van de leerlingen,
Zorg door hen te begeistere en door de eigen creatieve talenten in te schakelen.

Professionalisering De leraren staan voor wat deskundigheidsbevordering betreft aan het begin van
 Deskundigheidsbevordering een ontwikkelingstraject. Zij hebben zich tijdens de afgelopen periode weinig
Nascholingen toegelegd op deskundigheidsbevordering voor muzische vorming.
Interne expertise De nascholingsinspanningen in het kader van breed evalueren en rapporteren
 gaven de lagere afdeling wel belangrijke impulsen.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen of nvt (*)
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

(*) nvt: niet van toepassing

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen of nvt (*)
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, is er dan een individueel werkplan voor de leerling? (BVR personeelsformatie)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot. het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 28)	ja

(*) nvt: niet van toepassing

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Welzijn

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor .

Motivering

Het zorgbeleid staat in de steigers. De school zoekt na een periode van stilstand gaandeweg naar een schooleigen zorgvisie. De indiensttreding van een dynamische zorgcoördinator bevordert dit proces. Heel wat aspecten van de zorgverlening zijn voorwerp van reflectie. Met screenings en observaties vormen de leraren zich een beeld van de leerlingen. De resultaten worden geregistreerd in observatieschriften, zorgfiches en kinddossiers. De leerplandoelen zijn hierbij weinig richtinggevend. De kleuterafdeling baseert haar zorgbeleid op halfjaarlijkse screenings van welbevinden, betrokkenheid en competenties, onderzoeken naar schoolrijpheid en observaties in functie van de ontwikkelingsgebieden uit het ontwikkelingsplan. De lagere afdeling gebruikt toetsen van de onderwijsleerpakketten en leerlingvolgsysteemtesten om de leervorderingen in kaart te brengen en op te volgen. Tweemaal per jaar nemen de leraren van de lagere afdeling de leerlingvolgsysteemtesten af, die gebruikt worden voor de bijsturing op leerlingniveau. De leerlingvolgsysteemtesten spitsen zich vooral toe op technische vaardigheden.

De eerstelijnszorg richt zich in de kleuterafdeling op hoekenwerk en binnenklasdifferentiatie, en in de lagere afdeling op gedifferentieerd contractwerk en gedifferentieerde huiswerkbegeleiding. De leraren hebben een groeiende aandacht voor binnenklasdifferentiatie. De leraren van de kleuterafdeling bieden speelleermaterialen aan op niveau van de kleuters. In de lagere afdeling zorgen de leraren voor op maat gesneden contractwerk en gedifferentieerd huiswerk. De ambulante leraren doen wat ze kunnen om de collega's met grote klasgroepen te ondersteunen. Meer en meer ontdekken de leraren de waarde van gevarieerde groeiperingsvormen, waar de leerlingen elkaar ondersteunen. Sterke leerlingen krijgen extra taken, meestal in de vorm van contractwerk. Met een 'snelklaar'-boekje overbruggen snelle leerlingen de dode momenten op een zinvolle manier. Hoewel de lerarenstijl al een gunstige evolutie in de richting van een meer begeleidende aanpak kende, is er hier en daar nog sprake van een sterke lerarensturing en van frontaal onderwijs. Zwakkere of leerbedreigde leerlingen krijgen een veeleer beperkte visuele ondersteuning, zeker voor wat Nederlands betreft. De school laat kansen liggen om hen met gepaste visuele ondersteuning aan de klaswanden, op de bank of in schriftjes de nodige kapstokken aan te reiken. Voor een aantal technisch zwakkere lezers van eenzelfde klas voorzag de school in aanvullende leesmappen en leesbevorderende maatregelen op klasniveau, maar nog niet voor individuele of groepsbegeleiding of voor een op maat gesneden begeleidingstraject. Voor een relatief groot aantal leerlingen van eenzelfde klas die problemen hebben met hoofdrekenen voorzag de school nog geen structurele maatregelen. Het zorgoverleg tussen de klasleraar en de zorgcoördinator vindt maandelijks plaats. Het multidisciplinair overleg, waarbij ook de CLB-medewerker betrokken is, komt een viertal keer per jaar samen. Indien nodig wordt er ad hoc multidisciplinair overleg gepleegd. Het multidisciplinair overleg wordt door de klasleraar voorbereid met een voorbereidingsfiche. Daarnaast wordt in deze kleine school geregeld informeel overlegd. De school gebruikt voor een aantal leerlingen handelingsplannen, die door de klasleraar en de zorgcoördinator beheerd worden. Zij voorziet een gepaste beeldvorming en zoekt naar geschikte vormen van remediëring, gekoppeld aan een taakverdeling, timing en evaluatie. De zorgvraag van de leerlingen wordt meestal niet expliciet afgebakend. De school maakte een overzicht van de stimulerende,

compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen die zij kan aanwenden om zorgleerlingen te helpen. Deze worden echter weinig efficiënt ingeschakeld. De nieuwe zorgcoördinator bouwt haar zorgbeleid uit op drie niveaus. Op leerlingniveau neemt zij de zorgverlening van een aantal leerlingen op zich. Op leraarniveau helpt zij de leraren met allerlei ondersteunende materialen die zij zelf aanmaakt of ontleent. Zij staat de leraren vanuit haar expertise met raad en daad bij. Op schoolniveau coördineert zij het zorgoverleg, de oudergesprekken, de samenwerking met externen en de verwerking van het leerlingvolgsysteem. De samenwerking met externen verloopt vlot. De school waardeert de snelle en efficiënte ondersteuning vanuit het CLB. Ook met de GON-leraar en externe hulpverleners bouwde de school een goed contact op. De leraren gebruiken heen-en-weer-schriftjes om met de ouders te communiceren over bijvoorbeeld huistaken en de ondersteuning door externe hulpverleners. Ook tijdens oudercontacten en aan de schoolpoort leggen zij de nodige contacten.

De samenhang tussen de beeldvorming, de analyse van de beeldvorming en de eventuele bijsturingen op basis van de beeldvorming is gering. Zo kreeg een relatief groot aantal leerlingen van eenzelfde klas dat bij de leerlingvolgsysteemtesten in de E-zone scoorde nog geen gepaste remediëring.

Het accent in het leerlingvolgsysteem op technische vaardigheden voor Nederlands en wiskunde houdt in dat de bijsturingen op deze vaardigheden toegespitst zijn. Zo bevorderde de lagere afdeling het lezen met een aantal goed gekozen acties. De toegankelijkheid en beschikbaarheid van de zorginformatie worden enigszins afgeremd door de verspreide opslag ervan. De school bezint zich over de inschakeling van elektronische hulpmiddelen. De zelfevaluatie die de leerlingen van de lagere afdeling met het formulier 'Mijn mening' uitvoeren heeft een beperkte impact omdat de resultaten ervan slechts in geringe mate geanalyseerd worden. Met een basofiche geeft de lagere afdeling via de ouders aan de leraren van de secundaire school een beeld van waar de leerling goed in is. Niet alleen cognitieve elementen zijn hierin opgenomen, de leraren vermelden eveneens enkele talenten waarover de leerlingen beschikken.

De school maakte ook hier een nieuwe start met een gedreven schoolleider, zorgcoördinator en team. Het enthousiasme waarmee zij de stilstand wil ombuigen naar onderwijsvernieuwing is hartverwarmend. De prille zorgvisie heeft nog heel wat denkwerk en momenten van teamoverleg nodig om uit te groeien tot een gefundeerd en samenhangend geheel. Zo staat het gelijkeonderwijskansenbeleid nog niet op punt, mede omdat de school pas nu SES-lestijden toegewezen kreeg en geen GOK-voorgeschiedenis heeft. De eerste- en tweedelijnszorg dienen nog verder uitgeklaard te worden, hoewel al meerdere leraren goede geïsoleerde initiatieven ontwikkelen. De inzichten van de zorgcoördinator zijn veelbelovend. Het engagement om 'over het muurtje' te kijken en om andere zorgcoördinatoren te raadplegen wijzen op een bereidheid om te leren. Ook voor de andere teamleden zal leren van elkaar en van andere scholen een grote verrijking zijn.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ontwikkeling.

Motivering

De kleuterafdeling zet in op de permanente observatie van de kleuters en op de systematische screening van welbevinden, betrokkenheid en competenties. Hierbij richt zij zich vooral op de ontwikkelingsaspecten uit een koepelreferentiekader en in mindere mate op de leerplandoelen. Met de Toeters en in enkele gevallen de Kontrabastest onderzoekt de kleuterafdeling de schoolrijpheid van de kleuters, in samenspraak met het CLB. De leraar lichamelijke opvoeding evalueert de motorische competenties aan de hand van doelgerichte observatiecriteria. Evaluatie is in de lagere afdeling in beperkte mate gekoppeld aan de leerplandoelen, omdat voor bijvoorbeeld wereldoriëntatie het onderwijsaanbod zelf slechts in beperkte mate afgestemd is op de leerplandoelen. In de lagere afdeling gebruiken de leraren vooral toetsen van de onderwijsleerpakketten en zelfgemaakte toetsen om de voortgang van de leerlingen op te volgen. Bij de afstemming van de evaluaties op de leerplandoelen vertrouwen de leraren vooral op de

onderwijsleerpakketten. De ontwikkeling van de motorische competenties wordt door de leraar lichamelijke opvoeding nauwgezet in kaart gebracht. Bij de evaluatiepraktijk krijgt de meting van reproduceerbare kennis een te grote nadruk, ten nadele van de inzichten, vaardigheden en attitudes. De metingen worden in een cijfer uitgedrukt, waarbij het niet duidelijk is welke criteria met dat cijfer overeenstemmen. Hoewel de school als jaarthema 'Accent op talent' koos, krijgen niet alle talenten bij de evaluatie de kans om boven te drijven en herkend te worden. Het team gaf de aanzet om met individuele nascholing een bredere kijk op evaluatie en rapportering te krijgen. De eerste stappen in die richting werden al gezet. Het team is enthousiast deze weg ingeslagen. Bij de evaluatie van muzische vorming wordt vanaf nu rekening gehouden met de beheersingsniveaus. Ook krijgen de leerlingen kansen om het leerproces binnen andere leergebieden mee te evalueren.

De klasleraar is de eerste verantwoordelijke voor de evaluatiepraktijk in de eigen klas. Hij wordt hierbij ondersteund door de zorgcoördinator. Op het moment van de doorlichting zijn er weinig recente evaluatiegegevens beschikbaar. De leraren hebben nog niet de gewoonte om screenings en toetsen grondig te analyseren. Foutenanalyses worden zelden uitgevoerd. De leerlingen van de lagere afdeling krijgen de kans om aan zelfevaluatie te doen met een screening die ze geregeld zelf invullen. Het is echter onduidelijk welke meerwaarde deze screening heeft, aangezien ze een beperkte opvolging krijgt.

De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling staat in functie van de bijsturing door de klasleraar en de zorgcoördinator van de individuele kleuters. De leerlingvolgsysteemtesten van de lagere afdeling richten zich op spelling, technisch rekenen en technisch lezen. De functionele of inhoudelijke voortgang, zoals voor begrijpend lezen, creatief of functioneel schrijven en inzichtelijk rekenen wordt binnen het leerlingvolgsysteem nog niet opgevolgd. Naar aanleiding van tegenvallende leestesten verhoogde de lagere afdeling de aandacht voor leesbevordering. Zo introduceerde zij 'bakjeslezen' waarbij de leerlingen uit verschillende bakjes verschillende soorten boeken kunnen kiezen, leesfiches en marathonleesacties, waarbij de leerlingen leesminuten sparen. Ook het bezoek aan de lokale bibliotheek wordt gestimuleerd. De klasbibliotheek wordt geleidelijk aan opgebouwd, ondermeer met de aankoop door de ouders van boeken op een wensboekenlijst. De resultaten van de leerlingvolgsysteemtesten van enkele 'zwakkere' klassen wijzen op hardnekkige problemen, waarbij heel wat leerlingen in de E-zone vallen. De resultaten uit het secundair onderwijs geven aan dat de meeste leerlingen behoorlijke leerresultaten behalen.

De evaluaties in de kleuterafdeling zijn vooral gericht op de individuele kleuters en minder op tendensen op klas-, afdelings- en schoolniveau. Ook in de lagere afdeling zijn de evaluaties vooral gericht op leerlingniveau en laat de school kansen liggen om zich te bezinnen over tendensen op een hoger niveau. Zo hebben de leraren amper zicht op de evaluatiegegevens uit andere klassen. De lagere afdeling neemt niet deel aan genormeerde testen van de eigen koepel of andere landelijke proeven, zodat ze haar leerresultaten niet kan afzetten tegen die van vergelijkbare scholen. De school staat voor wat betreft het outputbeleid nog aan het begin van een ontwikkelingstraject.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De nieuwe directeur blaakt van wilskracht en heeft het beste voor met zijn jonge team. Hij zette op korte tijd al enkele belangrijke stappen in de goede richting. Noodgedwongen gaf hij eerst aandacht aan de verbetering van de onderlinge relaties en aan het wijd openzetten van deuren en ramen, zodat een frisse wind door de school kan blazen. De directeur en zijn team zijn er zich van bewust dat er werk op de plank ligt, maar zijn bereid om de koe bij de horens te nemen. De directeur bevordert participatief leiderschap en stelt zich kwetsbaar op. De teamleden staan unaniem achter deze schoolleider. Hij zet gerichte druk door klasbezoeken bij nieuwe teamleden, door controle van documenten en vooral door het bemoedigen en begeistere van de teamleden.

De visieontwikkeling is recent op gang gekomen. Heel wat terreinen van de onderwijspraktijk wachten op de ontwikkeling van een schooleigen standpunt. Zo vragen het zorgbeleid en het gelijkeonderwijskansenbeleid op korte termijn teamoverleg over de opvattingen en de keuzes.

Ook het overleg tussen de leraren is recent nieuw leven in geblazen. Het informele overleg kwam terug op gang door enkele kleine maar goedgekozen ingrepen die de cohesie binnen het team bevorderden. De leraren krijgen de kans om mee na te denken over het schoolbeleid en om mee beslissingen te nemen. Cruciaal is om zaken niet te willen forceren. Het team heeft immers tijd nodig om mee in de gewenste richting te evolueren, om een standpunt in te nemen en om de schouders te zetten onder de vernieuwingen.

De school durfde het aan om een sterktezwakteanalyse uit te voeren, die ze aanwendde om enkele zwaktes bespreekbaar te maken. Het outputbeleid staat nog niet op punt. De school maakt nog in beperkte mate gebruik van de evaluatiegegevens om de onderwijspraktijk op schoolniveau te analyseren en om waar nodig bijstellingen uit te voeren. Naar aanleiding van een tevredenheidsonderzoek bij de ouders nam de school gepaste maatregelen om de oudercontacten uit te breiden en op punt te stellen, kocht zij een groot aantal laptops aan en optimaliseerde zij het huiswerkbeleid. Eén van de effecten hiervan is de sterk gestegen ouderbetrokkenheid.

De school heeft nog geen visie op of doelstellingen uitgewerkt over het talenbeleid. In de kleuterafdeling gebruiken de leerkrachten begrippenlijsten en streefwoordenschat, maar de afspraken en implementatie zijn onduidelijk. De leerkrachten gaan bewust om met taal. Zij creëren een veilig taalmilieu en lokken interactie uit. De leerkrachten gebruiken gevarieerde werkvormen om taal te ontlocken bij de kleuters en zij zorgen voor extra visuele ondersteuning. In de lagere afdeling is recent een nieuwe methode ingevoerd voor Nederlands. De nieuwe eindtermen voor deze leergebieden zijn niet gekend door de leraren. Zij stimuleren de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden tijdens groepswerken. Er is een vlotte communicatie in alle klassen en de school neemt initiatieven om het leesplezier te bevorderen. Er is een toenemende aandacht voor gedifferentieerd werken. De kleuters en de leerlingen komen ook al snel in contact met de Franse taal door verschillende acties voor taalinitiatie Frans.

Sinds dit schooljaar beschikt de school over 4 SES-lestijden (Socio-economische status) in de kleuterafdeling en 6 in de lagere afdeling. Deze heeft de school aan de zorgcoördinator toegekend, die ze zal aanwenden in een geïntegreerd zorgbeleid dat aan alle leerlingen van de school ten goede komt. De schoolbevolking bestaat uit gezinnen die voornamelijk uit een kansrijk milieu komen. Er zijn zelden anderstalige leerlingen ingeschreven. De school zorgde nog niet voor een beschrijving in het schoolwerkplan van de wijze waarop zij via haar zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen. Zij heeft geen GOK-voorgeschiedenis. Enkele schoolinitiatieven richten zich wel op de minder kansrijke gezinnen. Zo zette de school een samenhangend huistakenbeleid op en ontwikkelde ze een efficiënte huistakenbegeleiding. Leerlingen die thuis geen computer hebben, kunnen de

schoolcomputers gebruiken. De school riep een sociaal fonds in het leven, om minder kansrijke leerlingen discreet te ondersteunen. Zij zoekt sponsoring voor de bekostiging van extramurosactiviteiten, zodat elke leerling de kans krijgt om deel te nemen. Ook stelt de school discreet materialen ter beschikking.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De volledigheid en samenhang van het onderwijsaanbod in de kleuterafdeling.
- Het respect voor de leefwereld, de eigenheid en de creativiteit van de kleuters in de kleuterafdeling.
- De kansen om met alle zintuigen te exploreren en te experimenteren in de kleuterafdeling.
- De aandacht voor milieu-, gezondheids-, mobiliteits- en sociale educatie in de hele school.
- De groeiende aandacht voor interactieve werkvormen in de hele school.
- De aandacht voor actualiteit in de lagere afdeling.
- De inschakeling van creamiddagen in de lagere afdeling.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De aandacht voor het welbevinden en de betrokkenheid.
- Het gedifferentieerd contract- en huiswerk in de lagere afdeling.
- De initiatieven voor leesbevordering naar aanleiding van leerlingvolgsysteemtesten.
- Het zorgoverleg met een grote betrokkenheid van alle deelnemers. De efficiënte samenwerking met het CLB en met externe zorgverleners.
- De actie 'Accent op talent'

Wat betreft het algemeen beleid

- De gedrevenheid van de schoolleider en het schoolteam.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De verdere afstemming van het onderwijsaanbod en de planningsdocumenten op de leerplandoelen in de kleuterafdeling.
- De reflectie op zowel het muzisch proces als product in de hele school.
- De bevordering van de zelfsturing bij de leerlingen van de lagere afdeling.
- In de lagere afdeling: de afstemming van de onderwijspraktijk op de leergebiedoverschrijdende eindtermen voor sociale vaardigheden, ICT en leren leren, op basis van een schooleigen planning.
- De interne en externe deskundigheidsbevordering in de hele school in het kader van het onderwijsaanbod en het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De maatregelen voor de begeleiding van zwakscorende leerlingengroepen in de lagere afdeling.
- De visuele ondersteuning in de klassen.
- De verduidelijking van de zorgvraag bij de handelingsplanning.
- De toekenning van stimulerende, compenserende, remediërende of dispenserende maatregelen.
- De verbreding van de evaluatie- en rapporteringspraktijk in de lagere afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- De visieontwikkeling in functie van de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen.
- Het outputbeleid, met bijzondere aandacht voor de tendensen op groeps- en schoolniveau.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In de lagere afdeling: de afstemming op de kerngedachten van de eindtermen, de uitgangspunten van de leerplannen en op de leerplandoelen, teneinde een volledig, evenwichtig en samenhangend onderwijsaanbod voor wereldoriëntatie en muzische vorming te garanderen.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het kleuteronderwijs.

BEPERKT GUNSTIG

voor het **lager onderwijs**
omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
wereldoriëntatie.
muzische vorming.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 12-10-2015 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Frans De Bie de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	